

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 41/23

2023 m. kovo 2 d., Liuksemburgas

Generalinės advokatės išvada byloje C-723/21 | *Stadt Frankfurt (Oder) ir FWA*

Politika dėl geriamojo vandens: generalinės advokatės L. Medina manymu, valstybės narės privalo neišduoti projekto, dėl kurio gali suprastėti vandens telkinio būklės kokybė, leidimo

Projektas gali būti patvirtintas tik tuomet, kai jo įgyvendinimas nedaro neigiamo poveikio paveiktos vietovės gyventojams tiekiamo geriamojo vandens kokybei

Federalinės žemės kalnakasybos, geologijos ir žaliavų tarnyba (Kotbusas, Vokietija) patvirtino *Lausitz Energie Bergbau AG* prašymą sukurti dirbtinį ežerą. Ežeras, sukurtas užtvindžius tuščią kasyklos ertmę, atsiradusią iškasus rusvąją anglį, turės vandens nubėgimo ertmės, kuriomis nutekėsiantis vanduo pateks į Šprė upę. Sukūrus ežerą, nutekančiame vandenyje sulfatų koncentracija bus gerokai didesnė nei Šprė upės vandenyje.

Šprė upė yra vienas iš *Frankfurter Wasser- und Abwassergesellschaft (FWA)* šaltinių, naudojamų išgaunant geriamąjį vandenį; upės vandenyje esanti sulfatų koncentracija jau yra pakankamai didelė – sulfatai į ją patenka iš nebenaudojamų atvirų kasyklų. Į tiekimo vamzdynus paduodamam geriamajam vandeniui taikoma tam tikra sulfatų kiekio vertė, ir šios vertės vos pavyksta laikytis pagal Vandens pagrindų direktyvą. Frankfurto prie Oderio miesto savivaldybė ir FWA nuogąstauja, kad dėl minėto nutekėjimo į Šprė upės vandenį, sulfatų koncentracija upės vandenyje, kuri geriamojo vandens gavybos požiūriu ir šiaip yra kritinė, bus viršyta, todėl jos nebegalės iš ten išgauti vandens arba turės iš esmės pakeisti gavybos technologiją. Frankfurto prie Oderio miesto savivaldybė ir FWA pateikė ieškinį dėl sprendimo patvirtinti planą.

Verwaltungsgericht Cottbus (Kotbuso administracinis teismas, Vokietija) pateikė keletą prejudicinių klausimų Teisingumo Teismui, kad šis pirmą kartą išaiškintų Vandens pagrindų direktyvos¹ 7 straipsnio 3 dalį. Pagal šią nuostatą valstybės narės turi užtikrinti būtiną vandens telkinių, kurie buvo identifikuoti, kad būtų išvengta jų būklės suprastėjimo, apsaugą, siekiant sumažinti išgaunant geriamąjį vandenį atliekamo gryninimo lygį, ir jos gali nustatyti šių vandens telkinių apsaugos zonas.

Šiandienos nuomonėje generalinė advokatė L. Medina pateikia savo pastabas primindama, kokią svarbą Europos Sąjungos pirminė teisė skiria aplinkos apsaugai.

Dėl nagrinėjamo teisinio klausimo generalinė advokatė laikosi nuomonės, kad **juridiniai asmenys, kurie pagal nacionalinę teisę yra įgalioti išgauti ir išgryninti geriamąjį vandenį, arba tie asmenys, kurie buvo įgalioti išgauti ir išgryninti geriamąjį vandenį, turi teisę reikalauti, kad kompetentinga institucija, atsakinga už projekto, galinčio daryti neigiamą poveikį geriamojo vandens išgryninimo lygiui, patvirtinimą, laikytųsi įsipareigojimų pagal Vandens pagrindų direktyvą. Jei būtina, tokie juridiniai asmenys tai gali daryti**

¹ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 5 t., p. 275).

pateikdami ieškinį kompetentingame teisme.

Tada generalinė advokatė sukonkretina valstybių narių pareigos užtikrinti būtiną vandens telkinių, naudojamų išgaunant geriamąjį vandenį, apsaugą apimtį. Jos manymu, ši pareiga yra **privalomojo pobūdžio** ir yra svarbi tvirtinant atskirus projektus. **Valstybės narės privalo imtis būtinų priemonių, kad pasiektų konkrečius Vandens pagrindų direktyvos tikslus.** Be to, 7 straipsnio 3 dalyje vartojama sąvoka „būtina apsauga“, **atsižvelgiant į prevencijos principą, rodo, kad prieš patvirtindama atskirą projektą kompetentinga institucija pirmiausia turi įvertinti, ar projektas neturės neigiamo poveikio geriamojo vandens išgavimui naudojamų vandens telkinių būklės kokybei.** Valstybės narės turi veikti prevenciškai ir išvengti vandens kokybės suprastėjimo, sumažinti gryninimo lygį, užtikrindamos tvarų vandens išteklių naudojimą, ir išvengti atvejų, kai būtina imtis atkuriamųjų veiksmų. Ši pareiga taikoma neatsižvelgiant į tai, ar tas vandens telkinys yra apsaugos zonoje, kaip jos suprantamos pagal Vandens pagrindų direktyvos 7 straipsnio 3 dalies antrą sakinį, ar už jų ribų.

Toliau generalinė advokatė mano, kad vandens kokybė suprastėja, kai projektas viršija nustatytus indikatorinius vandens kokybės parametrus pagal Vandens pagrindų direktyvą². Vis dėlto, kai taikomi monitoringo parametrai (kaip antai sulfatai), turi būti nustatyta galima rizika žmogaus sveikatai.

Galiausiai, generalinė advokatė L. Medina vertina kompetentingos institucijos pareigas, kai sprendžiama, ar patvirtinti projektą. Konkrečiai kalbant, institucija yra įpareigota nepatvirtinti projekto, kai dėl jo gali suprastėti vandens telkinio, naudojamo išgaunant geriamąjį vandenį, būklės kokybė. **Vandens pagrindų direktyvos 7 straipsnio 2 dalis įtraukia papildomą aspektą, susijusį su interesų pusiausvyra pagal Vandens pagrindų direktyvą: projektas gali būti patvirtintas tik tuomet, jei jo įgyvendinimas nedaro neigiamo poveikio paveiktos vietovės gyventojams iš čiaupo tiekiamo geriamojo vandens kokybei.** Generalinės advokatės manymu, tai reiškia, kad projektas gali būti patvirtintas tik tuo atveju, jei į jį, esant poreikiui, įtraukiamas būtinų priemonių rinkinys, siekiant užtikrinti, kad nebūtų neigiamai paveiktas Vandens pagrindų direktyvos reikalavimų vykdymas.

PASTABA: Generalinio advokato išvada nėra privaloma Teisingumo Teismui. Būdami visiškai nepriklausomi, generaliniai advokatai siūlo Teisingumo Teismui teisinį bylos, už kurią jie atsakingi, išsprendimo būdą. Teisingumo Teismo teisėjai pradeda pasitarimus šioje byloje. Sprendimas bus priimtas vėliau.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

Visas išvados [tekstas](#) nuo jos perskaitymo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005.

Likite su mumis!

² 1998 m. lapkričio 3 d. Tarybos direktyva 98/83/EB dėl žmoniems vartoti skirto vandens kokybės (OL L 330, 1998, p. 32; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 4 t., p. 90).